

Kouvolan Sanomat 29.10.2003

# Puuenergiaa ja kuumaa ilmaa

ARKISTO/MIKA STRANDÉN

Hiilidioksidin päästöjä ilmaan yritetään saada vähenemään Euroopan unionin alueella erityisellä kiintiökaupalla, kun energiaverot eivät siihen riitä.

**EUROOPAN UNIONI** käynnistää vuonna 2005 hiilidioksidin päästökaupan, jolla se yrittää hillitä ilmaston lämpenemistä uusien eväin. Päästöjä ei saatu kuriin energiaveroin, sillä EU ei koskaan lämmennyt niille. Jos energiaverot ovat ilmastotalkoiden piiska, EU toivoo päästökaupasta talkoiden porkkanaa.

Myytäväksi tulee maatalouden maitokiintiötä muistuttava tuote, jolla EU-maiden energialaitokset käyvät keskenään kauppaa. Käsin kosketteleminen, merkittävä kauppatavara on energia-alalla ehditty jo nimetä ilmastotalkoiden ”kuumaksi ilmaksi”.

Hiilidioksidin päästöillä on paalulukemana yläraja, jota ei voi ylittää. Suomen paalulukema on vuosi 1990. Vertailu siihen tapahtuu jaksolla 2008–2012.

Suomelle tilanteen tekee pulmalliseksi se, että hiilidioksidin

kallista, Suomi jauhaa halvempaa sähköä kivihielestä, hiilidioksidin päästöt nousevat.

Vaikka Norjan tuntureilla saataisi koko syksyn, järvet eivät ehdi täyttyä ennen talven tuloa. Koskisähköä ei tule nyt myyntiin yllin kyllin, ainakaan niin halvalla, että Suomen kivihievoimalat kannattaisi pysäyttää, ja hiilidioksidin päästöt näin putoaisivat.

Jos tilanne jatkuu vuodesta toiseen, ajaudumme 2000-luvulla päästöjen umpikujaan. Selviämme siitä kyllä kovalla rahalla: ostamalla hiilidioksidin päästökiintiötä EU-markkinoilta.

**LISÄKIINTIÖITÄ** saa ostaa hiilidioksidipörssistä. Siinä ovat mukana yli 20 megawatin voimalat, sellutehtaat, paperi- ja kartonkitehtaat, rauta- ja terästehtaat, koksamot, öljynjalostamot, lasi- ja lasivillatehtaat sekä keraamiset tiili- ja posliinitehtaat.

Euroopan unionissa ne päästävät 46 prosenttia haitallisesta hiilidioksidista. Meillä prosenttiosuus on vielä EU:n keskiarvoa suurempi.

Päästökauppa ei kosketa tavallista ihmistä. Liikenteeseen päästökiintiötä ei tule, ei pientaloihin, ei maatalolle eikä pieniin lämpökeskuksiin. Kansalaiset ja pienyritykset osallistuvat ilmastotalkoisiin jatkossakin entiseen tapaan: maksamalla energiaveroja.

**YRITYS**, joka on onnistunut vä-



Päästöt kuriin. Muun muassa sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat kuuluvat haitallisen hiilidioksidin päästäjiin.

tuva energiavara, jolla sähkön-  
tuotannon kivihielet voi korvata  
nopeasti ja isossa mittassa.

alunperin puusta ja että metal-  
lurgista puuhiiltä käytetään  
edelleen raudan valmistuksessa

markisto/mika strame tällä vuo-  
sikymmenellä rahalla, ostamalla  
lisäkiintiötä muualta Euroopas-

## kiintiökaupalla, kun energiaverot eivät siihen riitä.

**EUROOPAN UNIONI** käynnistää vuonna 2005 hiilidioksidin päästökaupan, jolla se yrittää hillitä ilmaston lämpenemistä uusien eväiden avulla. Päästöjä ei saatu kuriin energiaveroin, sillä EU ei koskaan lämmennyt niille. Jos energiaverot ovat ilmastotalkoiden piiska, EU toivoo päästökaupasta talkoiden porkkanaa.

Myytäväksi tulee maatalouden maitokiintiötä muistuttava tuote, jolla EU-maiden energialaitokset käyvät keskenään kauppaa. Käsin koskettelematon, merkillinen kauppatavara on energia-alalla ehditty jo nimetä ilmastotalkoiden ”kuumaksi ilmaksi”.

Hiilidioksidin päästöillä on paalulukema yläraja, jota ei voi ylittää. Suomen paalulukema on vuosi 1990. Vertailu siihen tapahtuu jaksolla 2008–2012.

Suomelle tilanteen tekee pulmalliseksi se, että hiilidioksidin päästömme ovat kääntyneet 2000-luvulla jyrkkään nousuun. Kun olimme vielä vuonna 2000 vain pari prosenttia yli paalulukeman, vuonna 2002 olimme jo 17 prosenttia yli sen. Tänä vuonna nousu on kiihtynyt.

**PULMAN AIHEUTTAA** kivihiihisähköt, jonka tuotanto on 2000-luvulla noussut. Osaselitys on Pohjoismaiden heikoissa kesäsaateissa. Ajatusketju on seuraava: Norjan tunturijärviin ei ole satanut riittävästi vettä, koskivoiman tuotanto on alhaalla, pohjoismainen pörssienergia on

Koskisähköä ei tule nyt myyntiin yllin kyllin, ainakaan niin halvalla, että Suomen kivihiihivoimat kannattaisi pysäyttää, ja hiilidioksidin päästöt näin putoaisivat.

Jos tilanne jatkuu vuodesta toiseen, ajaudumme 2000-luvulla päästöjen umpikujaan. Selviämme siitä kyllä kovalla rahalla: ostamalla hiilidioksidin päästökiintiötä EU-markkinoilta.

**LISÄKIINTIÖITÄ** saa ostaa hiilidioksidipörssistä. Siinä ovat mukana yli 20 megawatin voimat, sellutehtaat, paperi- ja kartonkitehtaat, rauta- ja terästehtaat, koksamot, öljynjalostamot, lasi- ja lasivillatehtaat sekä keeramiset tiili- ja posliinitehtaat.

Euroopan unionissa ne päästävät 46 prosenttia haitallisesta hiilidioksidista. Meillä prosenttiosuus on vielä EU:n keskiarvoa suurempi.

Päästökauppa ei kosketa tavallista ihmistä. Liikenteeseen päästökiintiötä ei tule, ei pientaloihin, ei maatiloille eikä pieniin lämpökeskuksiin. Kansalaiset ja pienyritykset osallistuvat ilmastotalkoisiin jatkossakin entiseen tapaan: maksamalla energiaveroja.

**YRITYS**, joka on onnistunut vähentämään hiilidioksidin päästöjään vertailuvuodesta 1990, on pörssin myyjä. Esimerkiksi metsäteollisuus saa nyt lisäarvoa 1990-luvulla tekemilleen uudistuksille, joilla puuenergia korvasi raskaan polttoöljyn ja kivihiihen. Nykypäästöjen ja alkujaon erotus on päästökiintiötä, jotka metsäyhtiö voi panna EU-myyntiin.

Puuenergian etevä jaloste pelletti kehitettiin 1990-luvulla. Hiilidioksidin päästökauppa vauhdittaa pelletin tuotantoa kaikissa Euroopan metsämaissa, sillä pelletti on toistaiseksi ainut uusi-



**Päästöt kuriin.** Muun muassa sellu-, paperi- ja kartonkitehtaat kuuluvat haitallisen hiilidioksidin päästäjiin.

tuva energiavara, jolla sähköntuotannon kivihiihiltä voi korvata nopeasti ja isossa mitassa.

Yritys, jonka hiilidioksidin päästöt ovat nousseet, on pörssin ostaja. Huolestuttava esimerkki on suomalainen terästeollisuus. Viimeiset 15 vuotta se on määrätietoisesti lisännyt teräksen tuotantoaan. Kilpaa teräksen kanssa on kasvanut hiilidioksidin päästö. Se on peräisin kivihiihlestä, jonka pelkistyslämmöllä rautamalmi sulaa ja jalostuu teräksiksi.

**KIVIHIIHELLE** ei ole ollut Suomessa vaihtoehtoa puoleen vuosisataan. Tiedämme kuitenkin, että metallurginen hiili tehtiin

Alunperin puusta ja että metallurgista puuhiihiltä käytetään edelleen raudan valmistuksessa muun muassa Brasiliassa ja Australiassa.

Terästeollisuus joutuu ostamaan hiilidioksidin päästökiintiötä likimain siinä suhteessa kuin teräksen tuotanto on noussut sitten vuoden 1990. Puuenergia-alan 2000-luvun suuri haaste on kehittää nykyaikainen, ympäristöystävällinen metallurginen puuhiihi rauta- ja terästeollisuudellemme korvaamaan kivihiihiltä niin, että vältymme ylimääräisten päästökiintiöiden ostolta.

**VAIKKA** selvinemme ylisuurista hiilidioksidin päästöistä-

markkinoilla, ostamalla lisäkiintiötä muualta Euroopasta, ratkaisu ei ole Suomelle mielekäs.

Uusiutuvien puuvarojen ja puhtaamman ympäristön maana meidän tulisi pyrkiä siihen, että EU-pörssin päästökiintiöiden markkinoilla emme joutuisi pysyviksi ostajiksi, vaan pääsisimme aikamyllyä myyjiksi. Se tarkoittaa entistä määrätietoista sempaa puuenergian kehitystyötä.

VELI POHJONEN

Kirjoittaja on maatalous- ja metsätieteiden tohtori ja metsänhoitotieteen dosentti Helsingin yliopistossa.